

պաղմունքով . այժմ մատոր զուարձութիւններն ստորին մարմնական բաւականութիւններէ բարձր ու ազնիւհամարելով . իսկ ընդհակառակն իրենց ախտազի կրից ու սովորութեանց բոլորին հպատակի գարձածներն կամայակամոյ իրենց ընտած մոլար շաւի զով կ'երթան և մի միայն ուրիշ զօրութիւն պէտք է լինի , որ զանոնք կորստեան անդնդէն կարողանայ ազատել :

Յաճախ մի կիրքն այնպէս կը սաստկանայ , որ նա միւս բոլոր հոգեւոր կարողութեանց կիշխէ անպայման : Աւտի մարդոյ ամենամեծ խնդիրն ինքզինքը ճանաչելն ու իրեն իշխելն է :

(Ը լ ո ւ ն ա վ է լ :

ՀԱՐՑԱՔՆՆՈՒԹԻՒՆ ԵԽ ՀԱՆԴԵՍ ՊԱՐԳԵՒԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆ ԺԱՌԱՆԳԱԿՈՐԱՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Կերկայ ամսոյս 14 էն սկսեալ մինչեւ 26 Ս . Աթոռոյս ժառանգաւորաց Վարժարանի տարեկան Հարցաքննութիւնը տեղի ունեցաւ , ուր իւրաքանչյուր օր զանազան անձինք ուստամասիրար ներկայ գտնուելով՝ հարցաքննեցին աշակերտները , որոց ամենուն շնորհակալ ըլլալ քաղցր պարտաւորութիւն կը համարեմք : Մասնաւորապէս շնորհակալութեան արժանի են , Գեր . Կարապետ և Ամենա Եպիսկոպոսներն . Արք . Ներքէս և Ղուկաս վարդապետներն , որք գրեթէ շարունակ հարցաքննութեան սիրուէն մինչև ցաւարտ ներկայ գտնուեցան . նշանպէս Տեղոյս Ռիւշիէի Տեղորէն գաատու Խաս էֆէնտին , որ յատկապէս հրա-

լիրուած էր Տաճկերէնի օրը եւ հեռագրատան գործակալ Մեծ . Ս . Գրիգորեան և Աղէքսանդր էֆէնտիններն ու քաղաքացին Պարտ այի Պ . Յ սրութիւն Թորոսէան , որը բարեհաջն ներկայ գտնուիլու ու հարցաքննել աշակերտներն Տ սճկերէն և Գաղղիարէն լեզուաց քննութեան օրերն :

Թէ որչափ յաջողակութեամբ կը պատասխանէին աշակերտը և կամ ինչ արժէք ունին իրենց տարեկան աշխատասիրութեան մէջ , այս առթիւ բան մի չեմք ասեր , այլ ՚ի գիտութիւն համայն ընթերցող ազգայնոց և ծնողաց հարկ կը համարիմք Հանդիսիս վերջը դնել աշակերտաց ըստ հարցաքննական պատասխանատութեան և ըստ աշխատասիրութեան ունեցած արժէքն ներու ցուցակն :

Իսկ ամսոյս 28 ին ՚ի տօնի երանաշնորհ Ս . Թարգմանչացն մերաց Ապահայ եւ Մեսրովուաց , Պարգեւաբաշխութեան հանդէնն կատարուեցաւ . ուր բաց ՚ի Ս . Աթոռոյս Ամե . Ս . Նախագահէն և Արք . Միաբան հոգրերէն , ներկայ էին Վում . Քննիչ Զիվէր պէյը . քաղցրիս դատաւորը , Միրալայ պէյը և Ռիւշիէի գործոցին Տնօրէն դասատու Խաս էֆէնտին , նոյն պէս մի քանի համազգի Մեծ . Էֆէնտիններ :

Հանդեսին մէջ ճառեր կարդաց ուեցան Հայերէն , Տաճկերէն և Գաղղիարէն . Հայերէն ճառ կարդացողն է Յոհաննէս Խաչատուրեան Մէլիտինէցի , որոց ճառը ՚ի ստորեւ պիտի գնեմք ՚ի քաջալերութիւն , Տաճկերէն կարդացողն էր Կարապետ Թովմասէան Զանադ – Գալեցին . իսկ Գաղղիարէն՝ Գէորգ . Յ . Յարութիւննեան Խանուցին , Յետ Ճառախօսութեանց՝ իւրաքանչյուր աշակերտի արժանեաց համեմատ կանխաւ որատրատուած միք-

շանակներն բաժխուեցան, յետոյ Վ. Ա. սեմափայլ Զիվէր Պէյը ոտքի վերայ ելլելով՝ համառօտ ատենաբանութեամբ շնորահակալութիւն յայտնեց.

Այսուհետեւ Ս. Պարիսաբբն յատուկ բարեմաղթութիւն ընելով Օդուտափառ. Կ յսեր կենաց, հանդէսը վերջացաւ :

ԱՌԱՔԵԼԱՇԱԽԻԴ. Ս. ՀԱՅՐ

ԵՒ ՅԱՐԴՈՅ ՀԱՆԴԻՍԱԿԱՆՔ

Այսօր ամեն ձշմարիս Հայ իւր սրաիս մէջ նոր եռանդ և նոր ուրուխութիւն մը կ'զգայ. այս օրուան յիշատակը քաղցր է ամեն անոնց սրտին՝ որք իրենց հայութեան վերայ կը պարծին. նորա պարտաւորութիւն կ'զգան շնորհակալ լինիլ երկու Բարերարներէ, որք արիական անվշատ ջանիւք Հայութեան հիմնները անյողդողդ հաստատութեան վրայ խարսխեցին. սոյն քաղցր պարտաւորութիւնն է, որ զիս ալ կ'ըստիպէ բարձրանալ յայս բեմ բանախօսութեան, և թէպէտ տիկար՝ քայց սրաիս խորերէն բղսած խոպերով նը վրել իմ և ընկերակցաց երախտագիտութիւնը անզուգական Հարց, Սահ սկայ և Մեսրովեայ, յիշելով նոցա երախտիքը, որ զիսաւոր շորժասիթէ սոյն հանդիսիս, յորում աշակերտելոց Պարդեւաբաշսութիւնն ալ կը հաստարուի անոր համար որ՝ սոյն անզուգական Հարք բայցին մեր առջեւ գիտութեան ձանապարհը :

Վսեմախոհ հանդիսականք, արդարեւ սյաօր ամեն Հայ անուն կրող անհատ պարտաւոր է յայսնել իւր երախտագիտութիւնը : Երախտագիտութիւնը ամենազնիւ զգացում մի է, որով մարդ կարող է շնորհաց արժանանուլ և պատուել երախտաւորը : Պարագ դրած է մեր վրայ

Աստուած սիրել և յարգել մեր Բարերարները, նոյցա երախտիքը չեւ ունեալ և զանոնք յիշելով նոյցա հետեւող լինիլ : Պարտաւոր եմք մեք մեր ծնողներէն անմիջապէս վերջը սիրել մեր Բ սրբարները, վասն զի բնչպէս ծնողք, նոյնպէս և բարերարը մեր թէ մարմնաւոր և թէ հոգեւոր կենաց պատճառ են, երբեմն ազատելով զմեզ վաղահաս մահուան անողորմ ձիրան, ներէն կեանք կուտան, երբեմն մեր անձի համար պատրաստուած շարիքները մեզ զեկուցանելով կը զգուշացրնեն, երբեմն զմեզ անհաւատութենէ, թէրամտութենէ և յուսահատութենէ դարձնելով 'ի հաւատու, 'ի կատարելութիւն և 'ի յցս հաստատելով, երբեմն մեր անգիտութեամբ իբրեւ բարիք ընտրած շարիքնիս իմացրնելով և մեզմէ 'ի բաց մերմելով ըգ մեզ ապագայ վոտանկներէն կազատեն :

Վերջապէս կը գտնուին նաև այն տեսակ ընակիր բարերարներ, որ ամբողջ աղդ մը երախտապարտ կը կացուցանեն, որոց յիշատակը օրհնութեամբ հոչակել նուիրական պարտք է ձշմարիս Հայու, կամ թէ ըսենք, աղնուամիրամարդութիւնը բնական զգացումնեամբէտք է լինի, և բանական խորհրդով ու կա, մօք պէտք է նուիրել ամեն պարտուագացած մեծարանք : Հարկ չէ մեզ խօսիլ այնպիսի անորման անձանց վրայ, որք կամ երախտագիտութեան պարտքէն աղաստելու համար կամ մեծամտութեամբ, կամ հախանձով այլոց բարի արաբքը չոր կը մեկնեն եւ կը պարսաւեն, այսպիսիք մեր այսօրեայ խօսակցութեան նվաթ լինելու անարժան կը համարիմք, որոց պարաւոք չեմք ուզեր մեր ուրախտութեան առթիւն հետ խառնելով տխուր զգացմանց պատճառ տուլ : Ձշմարիս երախտա-